



Pride and Privilege

How Do We Sensitively Navigate Having More Than Others?

Dena Weiss – weiss@hadar.org

Executive Seminar 2020

Talmud Bavli Berakhot 18a	תלמוד בבלי ברכות יח.
Is it not taught (in a <i>beraita</i>): One should not walk in a cemetery with their <i>tefillin</i> on their head or a <i>Sefer Torah</i> in their arm reading. And if they do so they violate one who mocks the poor, disparages the One who made him (Mishlei 17:5)... R. Hiyya and R. Yonatan were strolling in the cemetery and the blue strings of R. Yonatan's <i>tzitzit</i> were dragging [on the graves]. R. Hiya said to him: Lift [them] up! So that they don't say "tomorrow they are coming to join us, but now they disparage us?!" [R. Yonatan] said to him: Do they really know that much? But it says and the dead don't know anything (Ecclesiastes 9:5)! [R. Hiya] said to him: If you read it, you didn't review it, and if you reviewed it, you didn't read it a third time! And if you read it a third time, they didn't explain to you, for the living know they will die (ibid.). These are the righteous who are called living even in their death.	והתניא לא יהלך אדם בבית הקברות ותפילין בראשו וספר תורה בזרועו וקורא ואם עושה כן עובר משום לועג לרש חרף עושהו (משלי יז:ה)... רבי חייא ורבי יונתן הוו שקלי ואזלי בבית הקברות. הוה קשדיא תכלתא דרבי יונתן. אמר ליה רבי חייא דלייה כדי שלא יאמרו למחר באין אצלנו ועכשיו מחרפין אותנו! אמר ליה ומי ידעי כולי האי? והא כתיב והמתים אינם יודעים מאומה (קהלת ט:ה)! אמר ליה אם קרית לא שנית אם שנית לא שלשת אם שלשת לא פירשו לך כי החיים יודעים שימותו (קהלת ט, ה) - אלו צדיקים שבמיתתן נקראו חיים...



Ro"sh to Berakhot 18a	רא"ש שם
...And it is specifically regarding <i>tefillin</i> and other similar <i>mitzvot</i> that it is prohibited [to wear or perform in a cemetery], but <i>tzitzit</i> which is a <i>mitzvah</i> for one's clothes, it is permitted, since one can't strip off their clothes when they walk in a cemetery! (And a proof for this is that... R. Hiyya told R. Yonatan to lift up his <i>tzitzit</i> [rather than take them off] so we see that they were wearing <i>tzitzit</i> on their primary garment so a person would only have to make sure to lift up the <i>tzitzit</i> themselves)... but as far as our <i>tallit</i>, since we don't wear them as a garment, but do so only to fulfill the <i>mitzvah</i> of <i>tzitzit</i>, it would be equivalent to <i>tefillin</i> where <i>lo'eg larash</i> (mocking the poor) would be a relevant issue...	...ודוקא בתפילין ובשאר מצות וכיוצא בהן אסור אבל בציצית שהוא חובת הבגד מותר שאינו יכול לפשוט בגדיו בשעה שהוא מהלך בבית הקברות. (וראיה לדבר...א"ל ר' חייא דלייה וכו' אלמא שהלכו במלבושים בציצית אלא שיש לאדם ליזהר שיגביה ציציותיו)...אבל טליתות שלנו שאין אנו מתכוונים למלבוש אלא לקיים מצות ציצית נראה דהוה כמו תפילין ואית ביה משום לועג לרש כך מצאתי כתוב בשם רבי יונה ז"ל.

***Why is *tzitzit* the example used for this prohibition? Is it only *tzitzit*?**

Bemidbar 15:39	במדבר טו:לט
And they will be <i>tzitzit</i> for you and you will see them and you will remember all of the <i>mitzvot</i> of God and you will do them...	וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִית וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם אֶת כָּל מִצְוֹת ה' וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תִתְּרוּ אַחֲרֵי לִבְבְּכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר אֵתֶם זֵנִים אַחֲרֵיהֶם.
Rashi	רש"י
You will remember all of the <i>mitzvot</i> of God because the numerical equivalent of the word <i>tzitzit</i> is 600 + 8 strings and 5 knots is 613.	וזכרתם את כל מצות ה'. שמנין גימטריא של ציצית שש מאות, ושמונה חוטין וחמשה קשרים הרי תרי"ג:

Talmud Yerushalmi Berakhot 2:3	תלמוד ירושלמי ברכות פרק ב הלכה ג
--------------------------------	----------------------------------



R. Zeira said in the name of R. Abba bar Yirmiyah: A person shouldn't go to a cemetery and go to the bathroom there, and if he does so, about him the verse says one who mocks the poor, disparages the One who made him.	רבי זעירא בשם רבי אבא בר ירמיה: לא יכנס אדם לבית הקברות ויעשה צרכיו שם, ואם עשה כן, עליו הכתוב אומר לועג לרש חרף עושהו.
--	--

Talmud Bavli Ta'anit 10b	תלמוד בבלי תענית י:
Our Rabbis taught (in a <i>beraita</i>):...One who goes from a place where they are not fasting to a place where they are fasting, he fasts with them. One who goes from a place where they are fasting to a place where they are not fasting completes his fast. If he forgot the fast and ate and drank, he should not display this publicly and he should not indulge in luxuries. As it says, And Ya'akov said to his sons: Why should you display yourselves? (Bereishit 42:1). Ya'akov said to his sons: Do not display yourselves when you are satiated, not before Eisav, nor before Yishmael, so that they not be jealous of you.	ת"ר...ההולך ממקום שאין מתענין למקום שמתענין הרי זה מתענה עמהן ממקום שמתענין למקום שאין מתענין הרי זה מתענה ומשלים. שכח ואכל ושתה אל יתראה בפני הצבור ואל ינהיג עידונין בעצמו שנאמר ויאמר יעקב לבניו למה תתראו (בראשית מב:א)? אמר להם יעקב לבניו אל תראו עצמכם כשאתם שבעין לא בפני עשו ולא בפני ישמעאל כדי שלא יתקנאו בכם

Talmud Bavli Pesahim 50b	תלמוד בבלי פסחים נ:
The Sages taught (in a <i>beraita</i>):...One who profits from selling rods or jugs will never see a sign of blessing. What is the reason for this? Since their volume is great, <u>the eye can see them/the evil eye affects them</u> .	תנו רבנן - המשתכר בקנים ובקנקנים אינו רואה סימן ברכה לעולם. מאי טעמא? כיון דנפיש אפחזייהו <u>שלטא בהו עינא</u> :

Talmud Bavli Bava Metzia 42a	תלמוד בבלי בבא מציעא מב.
And R. Yitzhak said further: Berakhah is only found in something that is hidden (<i>samuy</i>) from the eye. As it says, God will join blessing to you in your silos (<i>asamekha</i> ;	ואמר רבי יצחק: אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין, שנאמר: יצו ה' אתך את הברכה באסמך.



Devarim 28:8). It is taught in the house of R. Yishmael: Berakhah is only found in something the eye cannot see/the eye cannot affect. As it says, God will join blessing to you in your silos (<i>asamekha</i>)...	תנא דבי רבי ישמעאל: אין הברכה מצויה אלא בדבר שאין העין שולטת בו, שנאמר: יצו ה' אתך את הברכה באסמך...
---	--

Maharsha to Bava Metzia 42a	מהרש"א שם
Berakhah is only found in something hidden from the evil eye of a person...Alternately, that the demons should not have power over it...	אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי כו' משום עין הרע של אדם...א"נ שלא יהא יד השד שולט בו...

Orhot Tzadikim, Chapter 14, Envy	אורחות צדיקים, שער הארבעה-עשר, שער הקנאה
The early Sages used to pray, "May we not have any envy against others, and may others not envy us!" Now why would they pray that others should not possess this quality more than <i>other</i> evil qualities? But this is the explanation of the matter : Many people <i>cause</i> others to envy them and covet their possessions. Therefore, they used to pray for others because maybe they were the cause of envy in others. And the Torah has said, Nor put a stumbling block before the blind (VaYikra 19:14). Therefore, it is good for a man not to wear really nice or expensive garments—neither he nor his wife nor his children, and so with food and other matters so that others will not envy him. Let whoever who has been bestowed upon by the Blessed Creator benefit others with his possessions—rich or poor. Let him conduct himself pleasantly with them and deal kindly with them.	החכמים הראשונים היו מתפללים "שלא תהא קנאתנו על אחרים, ולא קנאת אחרים עלינו". למה היו מתפללים על אחרים בזאת המידה יותר ממידות אחרות? אלא כך העניין: כי הרבה בני אדם גורמים שיתקנאו בהם ויחמדו שדותם; לכך היו מתפללים על אחרים, כי אולי הם גורמים הקנאה לאחרים, והתורה אמרה : ולפני עיוור לא תתן מכשול (ויקרא יט יד). לכן מידה טובה באדם שלא ילבש בגדים נאים ומשובחים יותר מדי, לא הוא ולא אשתו ולא בניו, וכן לעניין המאכל ושאר עניינים, כדי שלא יקנאו בו אחרים. אך מי שהשפיע עליו הבורא יתברך עושר ונכסים – יינה מהם לאחרים, לעשירים ולעניים, ויתנהג עימם בנחת, ויעשה עימם חסד.

Talmud Bavli Mo'ed Katan 27a	תלמוד בבלי מועד קטן כז.
Our Rabbis taught—At first they would bring [food] to the house of the mourner: the wealthy in platters of silver and gold and the poor in baskets of peeled branches and the poor were embarrassed. So they decreed that everyone should bring in baskets of peeled branches out of the honor of the poor... At first the [expense of] bringing out of the corpse was harder on the families than the death itself to the extent that the families would leave the corpse and run away until Rabban Gamliel came and acted beneath his dignity and went out in linen clothing, then the people followed his example and went out in linen clothing...	תנו רבנן בראשונה היו מוליכין בבית האבל עשירים בקלתות של כסף ושל זהב ועניים בסלי נצרים של ערבה קלופה והיו עניים מתביישים התקינו שיהו הכל מביאין בסלי נצרים של ערבה קלופה מפני כבודן של עניים ... בראשונה היתה הוצאת המת קשה לקרוביו יותר ממיתתו עד שהיו קרוביו מניחין אותו ובורחין עד שבא רבן גמליאל ונהג קלות ראש בעצמו ויצא בכלי פשתן ונהגו העם אחריו לצאת בכלי פשתן...

Talmud Bavli Avodah Zarah 55a	תלמוד בבלי עבודה זרה נה.
The general Agripas asked Rabban Gamliel: It is written in your Torah: "For the Lord your God is a devouring fire, a jealous God" (Devarim 4:24). Isn't only a wise person jealous of another wise person and a strong person another strong person and a wealthy person another wealthy person?	שאל אגריפס שר צבא את ר"ג כתיב בתורתכם כי ה' אלהיך אש אכלה הוא אל קנא (דברים ד, כד) כלום מתקנא אלא חכם בחכם וגבור בגבור ועשיר בעשיר?

Megillah 13a	תלמוד בבלי מגילה יג.
[Mordekhai] said: A woman is only jealous of the thigh of her peer.	אמר אין אשה מתקנאה אלא בירך חברתה

Rashi to Bereishit 3:5	רש"י על בראשית ג:ה
For He knows. [The snake said:] Every craftsperson hates the other craftspeople in his guild; God ate from the tree and created the world.	כי יודע. כל אומן שונא את בני אומנותו, מן העץ אכל וברא את העולם :



דָּכַל אֵינֶשׁ וְאֵינֶשׁ סָנִי בַּר אֲמִנְתִּיהָ (ב"ר
יט:ד)

Sefer HaHinukh Mitzvah 338	ספר החינוך מצוה של"ח
And it is fitting to be careful that no insult of people be heard even from a hint of his words. As the Torah was very concerned about mistreatment in words, since it is something very difficult for the heart of the creatures. And many people are more concerned about it than about money—and as they, may their memory be blessed said (Bava Metziah 58b), “Mistreatment of words is greater than mistreatment of money; as with mistreatment of words, it states (Leviticus 25:17), ‘And you shall fear your God, etc.’” And it would not be possible to write all of the things that [bring] pain to people individually. But everyone needs to be careful according to what he sees—as God, blessed be He, knows all of his steps and all of his hints; “since man looks to the eyes, but He looks to the heart.” And how many stories did they, may their memory be blessed, write in <i>midrashim</i> to teach us ethics about this! And the essence of the matter is in the fourth chapter of [Bava] Metziah (58b). (trans. Sefaria)	...וראו להזהר שאפילו ברמז דבריו לא יהיה נשמע חרוף לבני אדם, כי התורה הקפידה הרבה באונאת הדברים, לפי שהוא דבר קשה מאד ללב הבריות, והרבה מבני אדם יקפידו עליהם יותר מעל הממון. וכמו שאמרו זכרונם לברכה (שם) גדולה אונאת דברים מאונאת ממון, שבאונאת דברים הוא אומר ויראת מאלהיך וגו'. ולא יהיה באפשר לכתב פרט כל הדברים שיש בהן צער לבריות, אבל כל אחד צריך להזהר כפי מה שיראה, כי השם ברוך הוא יודע כל פסיעותיו וכל רמיזותיו, כי האדם יראה לעינים והוא יראה ללבב, וכמה מעשים כתבו לנו זכרונם לברכה במדרשים ללמד על זה מוסר, ועקר הענין בפרק רביעי ממציעא [שם].